

NA-MA POTI

A pénzügyi műveltség fejlesztése

Meghatározás és megjelenítés

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

NA-MA POTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Készült a Szlovén Köztársaság és az Európai Unió (Európai Szociális Alap) közös anyagi támogatásával.

A PÉNZÜGYI MŰVELTSÉG MEGHATÁROZÁSA

A **pénzügyi műveltség** az egyénnek az a képessége, hogy pénzügyi ismeretei alapján:

- különböző élethelyzetekben használja a pénzügyi fogalmakat és folyamatokat,
- megvizsgálja, megindokolja, értékeli és hatékonyan közvetíti a különböző élethelyzetekben előforduló pénzügyi problémák alakulásával, megoldásával és magyarázatával kapcsolatos elképzeléseit és eredményeit,
- felelősségteljes/megalapozott döntéseket hoz, különbséget téve a kívánságok, a lehetőségek és a valódi szükségletek közt,
- tisztában van a pénzügyi készségek szerepével, és az e téren szerzett megfelelő képzés szerepével a minőségi mindennapi élet és munka világa szempontjából.

Rövidítések magyarázata:

PM – pénzügyi műveltség

NOSZ – nevelési-oktatási szakasz

A PÉNZÜGYI MŰVELTSÉG KÉT ÉPÍTŐELEME

1. építőelem (PM1)

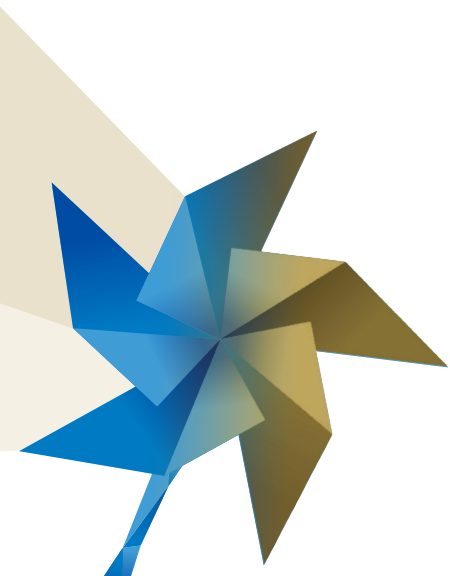
Pénzügyi készségek, a pénzügyi szakkifejezések, folyamatok és stratégiák megértése és alkalmazása, a közlés, mint a pénzügyi műveltség alapja

- 1.1 megérti a pénzügyi tartalmú üzeneteket
- 1.2 ismeri és használja a pénzügyi szakkifejezéseket és jelrendszert
- 1.3 bemutatja, megindokolja és értékeli saját gondolkodási folyamatát
- 1.4 felismeri, megérti és használja a matematikai fogalmakat pénzügyi körülmények közt
- 1.5 ismeri és különböző körülmények közt a megfelelő folyamatokat és eszközöket használja
- 1.6 előrelátja és megvizsgálja a megoldásokat, állításait és döntéseit megindokolja
- 1.7 a pénzügyi problémák megoldása érdekében különböző stratégiákat alkalmaz

2. építőelem (PM2)

Pénzügyi problémák megoldása különböző kontextusokban/közegekben (oktatási/képzési és munka, otthoni és családi, személyi, társadalmi)

- 2.1 megbeszéli a különféle életproblémákat
- 2.2 megbeszéli a matematikai modellezéssel kapcsolatos szituációkat

A pénzügyi műveltség 1. építőeleme:

Pénzügyi készségek, a pénzügyi szakkifejezések, folyamatok és stratégiák megértése és alkalmazása, a közlés, mint a pénzügyi műveltség alapjai

1.1 megérti a pénzügyi tartalmú üzeneteket

ÓVODAI NEVELÉS	ÁLTALÁNOS ISKOLA			KÖZÉPISKOLA
	1. NOSZ	2. NOSZ	3. NOSZ	
a) (befogadja) megérti az egyszerű pénzügyi tartalmú szóbeli és grafikus üzeneteket	<p>a) (befogadja) megérti az egyszerű pénzügyi tartalmú szóbeli és grafikus üzeneteket</p> <p>b) önállóan adatokat gyűjt/ szerez szóbeli és írásbeli forrásokból</p>	<p>a) (befogadja) megérti az egyszerű és strukturált pénzügyi tartalmú üzeneteket</p> <p>b) összegzi a pénzügyi tartalmú üzenetet, megkeresi a lényeges elemeit és a szükséges adatokat majd új üzenetet formál</p> <p>c) hiteles forrásokból önállóan nyer ki adatokat</p>	<p>a) (befogadja) megérti az egyszerű, a strukturált és komplex/összetett pénzügyi tartalmú üzeneteket (pénzügyi dokumentumok, pénzügyi adatok)</p> <p>b) megfelelő olvasási stratégiákat alkalmaz a pénzügyi szövegek értő olvasásakor és a feladatok megoldásánál</p> <p>c) összegzi a pénzügyi tartalmú üzenetet, megkeresi a lényeges elemeit és a szükséges adatokat majd új üzenetet formál</p> <p>d) hiteles forrásokból önállóan nyer ki adatokat</p>	<p>a) (befogadja) megérti az egyszerű, a strukturált és komplex/összetett pénzügyi tartalmú üzeneteket (pénzügyi dokumentumok, pénzügyi adatok)</p> <p>b) megfelelő olvasási stratégiákat alkalmaz/használ a pénzügyi szövegek értő olvasásakor és a feladatok megoldásánál</p> <p>c) összegzi a pénzügyi tartalmú üzeneteket, megkeresi a lényeges elemeit és a szükséges adatokat és új üzenetet formál</p> <p>d) hiteles forrásokból önállóan nyer ki adatokat</p>

A pénzügyi műveltség 1. építőeleme:

Pénzügyi készségek, a pénzügyi szakkifejezések, folyamatok és stratégiák megértése és alkalmazása, a közlés, mint a pénzügyi műveltség alapjai

1.2 ismeri és használja a pénzügyi szakkifejezéseket és jelrendszert

ÓVODAI NEVELÉS	ÁLTALÁNOS ISKOLA			KÖZÉPISKOLA
	1. NOSZ	2. NOSZ	3. NOSZ	
a) beszélgetés közben/ jelképes játékokban alkalmaz néhány mindennapi pénzügyi szakkifejezést* (lásd 1. sz. megjegyzés)	a) a szituáció leírásánál használja az egyes pénzügyi szakkifejezéseket* (lásd 1. sz. megjegyzés)	a) a szituáció leírásánál használja az egyes pénzügyi szakkifejezéseket* (lásd 2. sz. megjegyzés) és szimbólumokat	a) ismeri, megérti és alkalmazza/ használja az egyes pénzügyi szakkifejezéseket* (lásd 2. sz. megjegyzés), szimbólumokat, rövidítéseket ill. rövidített formákat b) a megszóvegezett pénzügyi üzenetet szimbólumokkal írja le és fordítva c) a pénzügyi nyelvezetet más kontextusban is ésszerűen használja	a) ismeri, megérti és alkalmazza/ használja a pénzügyi szakkifejezéseket* (lásd 2. sz. megjegyzés), szimbólumokat, rövidítéseket ill. rövidített formákat b) a megszóvegezett pénzügyi üzenetet szimbólumokkal írja le és fordítva c) a pénzügyi nyelvezetet más kontextusban is ésszerűen használja

Javaslat néhány pénzügyi szakkifejezésre, amelyeket az óvodapedagógus/tanár a képzési szakaszokban az adott szituáció, ill. a tárgyalt tartalom alapján választ ki.

1. sz. megjegyzés:

pl. pénz(nem) (euro, cent), a pénz elosztása, pénzérme, bankjegy, számla, ár, fizetés, bank, bankszámla, bankomata, pénzfelvétel, pénzváltó, fizetőkártya, kedvezmény, takarékoskodás, takarékpersely, zsebpénz, jótékonykodás, felhasználás (fogyasztás)

2. sz. megjegyzés:

pl. javak (szükségszerű, nem szükségszerű), bankfiók, pénzbetét/letét, elektronikus bankolás/banki szolgáltatás (adatvédelem és biztonság), bankszámlák fajtái, a fizetési eszközökkel való bánásmód (univerzális fizetési megbízás teljesítése, közvetlen követelés-elszámolás stb), etikus fogyasztás, kamatok, éves kamatláb, kamatfizetés, kedvezmény, hitel (kölcson), valuta, váltási árfolyam, bevétel, kiadás, hitelező, hitelt felvevő, kezes, hitelbiztosítás, adók, infláció/defláció, befektetés (pénzügyi alapok), pénzügyi nyilvántartás, adósságkezelés, a nyugdíj tervezés, költségvetés, biztosítások

A pénzügyi műveltség 1. építőeleme:

Pénzügyi készségek, a pénzügyi szakkifejezések, folyamatok és stratégiák megértése és alkalmazása, a közlés, mint a pénzügyi műveltség alapjai

1.3 bemutatja, megindokolja és értékeli saját gondolkodási folyamatát

ÓVODAI NEVELÉS	ÁLTALÁNOS ISKOLA			KÖZÉPISKOLA
	1. NOSZ	2. NOSZ	3. NOSZ	
a) bekapcsolódik a mindennapi egyszerű pénzügyi tartalmakat tartalmazó szituációkról szóló beszélgetésbe b) <i>a felállított kritériumok alapján értékeli saját munkáját</i>	a) bekapcsolódik a mindennapi pénzügyi tartalmakat tartalmazó szituációkról szóló beszélgetésbe b) <i>a felállított kritériumok alapján értékeli saját munkáját</i>	a) közreműködik a pénzügyi tartalmú vitában b) <i>a felállított kritériumok alapján értékeli saját munkáját</i>	a) közreműködik a pénzügyi tartalmú vitában b) <i>a felállított kritériumok alapján értékeli saját munkáját</i>	a) közreműködik a pénzügyi tartalmú vitában b) <i>a felállított kritériumok alapján értékeli saját munkáját</i>

1.4 felismeri, megérti és használja a matematikai fogalmakat pénzügyi körülmények közt

(megjegyzés: a matematikai műveltség leírását nézzük)

1.5 ismeri és különböző körülmények közt a megfelelő folyamatokat és eszközöket használja

a) különféle egyszerű mindennapi pénzügyi tartalmú szituációkkal ismerkedik és kutat úgy, hogy megfigyel, leír, hozzárendel, rendez, összehasonlít, csoportosít, rendez ...	a) különféle mindennapi pénzügyi tartalmú szituációkkal ismerkedik és kutat úgy, hogy megfigyel, leír, hozzárendel, rendez, összehasonlít, csoportosít, elrendezi az elemeket ... b) matematikai folyamatokat és eszközöket alkalmaz a pénzügyi tartalmú feladatok megoldásánál	a) ismer és alkalmaz néhány matematikai folyamatot és eszközt a szituáció felkutatásában és pénzügyi tartalmú feladatok megoldásánál b) ismeri a gyakorlati pénzügyi folyamatokat (pl. pénzfelvétel-pénzbefizetés, számlalaj befizetése)	a) ismeri és alkalmazza a matematikai folyamatokat és eszközöket a pénzügyi tartalmú feladatok megoldásánál (pl. különböző árucikkek eladásánál és vásárlásánál, a takarékoskodásnál, a kiárúsításoknál ...) b) ismeri a gyakorlati pénzügyi folyamatokat (pl. a bankszámla kiválasztása, pénzfelvétel-pénzbefizetés, célzott megtakarítások...)	a) ismeri és alkalmazza a matematikai folyamatokat és eszközöket a pénzügyi tartalmú feladatok megoldásánál (pl. hitelkérelem esetén, különböző árucikkek eladásánál és vásárlásánál, a takarékoskodásnál ...) b) ismeri és alkalmazza a gyakorlati pénzügyi folyamatokat (npr. bankszámlanyitása, közvetlen követelés-elszámolás nyitása, a pénzügyi biztonság tervezése...)
---	--	---	---	--

A pénzügyi műveltség 1. építőeleme:

Pénzügyi készségek, a pénzügyi szakkifejezések, folyamatok és stratégiák megértése és alkalmazása, a közlés, mint a pénzügyi műveltség alapjai

1.6 előrelátja és megvizsgálja a megoldásokat, állításait és döntéseit megindokolja

ÓVODAI NEVELÉS	ÁLTALÁNOS ISKOLA			KÖZÉPISKOLA
	1. NOSZ	2. NOSZ	3. NOSZ	
a) kifejezi a kívánságait, és a megvalósulási lehetőségekről gondolkodik	<p>a) saját pénzügyi döntéseket hoz, és megmagyarázza azok megalapozottságát</p> <p>b) gondolkodik a kívánságain, és azok megvalósulását a pénzügyi lehetőségeihez igazítja</p>	<p>a) adatok, tapasztalatok és pénzügyi ismeretei birtokában megoldásokat javasol</p> <p>b) gondolkodik a kívánságain, és azok megvalósulását a pénzügyi lehetőségeihez igazítja</p> <p>c) pénzügyi döntéseket hoz és azokat értékeli</p>	<p>a) adatok, tapasztalatok és pénzügyi ismeretei birtokában megoldásokat javasol</p> <p>b) gondolkodik a kívánságain, és azok megvalósulását a pénzügyi lehetőségeihez igazítja</p> <p>c) megérti a különbséget az élethelyzetekkel kapcsolatos kívánságok, szükségletek és anyagi lehetőségek közt</p> <p>d) pénzügyi döntéseket hoz, és azokat értékeli, a pénzügyi következményeken gondolkodik</p>	<p>a) adatok, tapasztalatok és pénzügyi ismeretei birtokában megoldásokat javasol</p> <p>b) gondolkodik a kívánságain, és azok megvalósulását a pénzügyi lehetőségeihez igazítja</p> <p>c) megérti a különbséget az élethelyzetekkel kapcsolatos kívánságok, szükségletek és anyagi lehetőségek közt</p> <p>d) pénzügyi döntéseket hoz, és azokat értékeli, a pénzügyi következményeken gondolkodik</p>

1.7 a pénzügyi problémák megoldása érdekében különböző stratégiákat alkalmaz

a) a problémamegoldásnál ismert/ bevált stratégiákhoz folyamodik	<p>a) a problémamegoldásnál ismert/bevált matematikai stratégiákhoz folyamodik</p> <p>b) különböző kérdéseket fogalmaz meg adott helyzetek alapján</p> <p>c) a stratégiák megfelelő kivitelezéséről/megvalósításáról gondolkodik a problémamegoldás kapcsán</p> <p>d) <i>a problémamegoldásra mint kihívásra és kreatív tevékenységre tekint</i></p>	<p>a) a problémamegoldásnál ismert/bevált matematikai stratégiákhoz folyamodik</p> <p>b) különböző kérdéseket és hasonló problémákat fogalmaz meg adott helyzetek vagy problémák alapján</p> <p>c) a stratégiák megfelelő kiválasztásáról gondolkodik a problémamegoldás kapcsán</p> <p>d) <i>a problémamegoldást mint kihívást és kreatív tevékenységet éli meg</i></p>	<p>a) a problémamegoldásnál különféle matematikai stratégiákhoz folyamodik</p> <p>b) különböző kérdéseket és hasonló problémákat fogalmaz meg adott helyzetek vagy problémák alapján</p> <p>c) a stratégiák megfelelő kiválasztásáról gondolkodik a problémamegoldás kapcsán</p> <p>d) <i>a problémamegoldásra mint kihívásra és kreatív tevékenységre tekint</i></p>	<p>a) a problémamegoldásnál ésszerű matematikai stratégiákhoz folyamodik</p> <p>b) különböző kérdéseket és új problémákat fogalmaz meg adott helyzetek vagy problémák alapján</p> <p>c) a stratégiák megfelelő kiválasztásáról gondolkodik a problémamegoldás kapcsán</p> <p>d) <i>a problémamegoldásra mint kihívásra és kreatív tevékenységre tekint</i></p>
--	--	--	---	--

A pénzügyi műveltség 2. építőeleme:

Pénzügyi problémák megoldása különböző kontextusokban/közegekben (oktatási/képzési és munka, otthoni és családi, személyi, társadalmi)

2.1 megbeszéli a különféle életproblémákat

2.2 megbeszéli a matematikai modellezéssel kapcsolatos szituációkat

A matematikai műveltség 2. építőelemének mutatóit használja

NA-MA POTI sorozat

ISSN 2820-4182

A sorozat szerkesztője: Jerneja Bone

A pénzügyi műveltség fejlesztése **Meghatározás és megjelenítés**

A kiadvány eredeti címe: Finančna pismenost; Opredelitev in gradniki

Szerzők: mag. Mateja Sirnik, Vesna Vršič, Irena Simčič, Fanika Fras Berro, dr. Francka Lovšin Kozina, dr. Nik Stopar, mag. Simona Pustavrh, Simona Vreš, Ana Kretič Mamič, Viktorija Ternar, Kristina Angelov Troha, Danica Petric, Tanja Kokalj, dr. Simon Brezovnik

Magyar nyelvre fordította: Tóth Elizabeta

A magyar szöveg szakmai és nyelvi lektora: dr. Lukács Lajos

Tervezés: Simon Kajtna

Grafikai szerkesztés: ABO grafika, d. o. o., képviseli: Igor Kogelnik

Kiadta: Zavod RS za šolstvo

A kiadót képviseli: dr. Vinko Logaj

Online kiadás

Ljubljana, 2022

Publikacija je A kiadvány ingyenes.

A kiadvány hozzáférhetősége: www.zrssi.si/pdf/Financna_pismenost_gradniki_MAD.pdf

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

NA-MA POTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Készült a Szlovén Köztársaság és az Európai Unió (Európai Szociális Alap) közös anyagi támogatásával.

A kiadvány a 2016 és 2022 között megvalósult NA-MA POTI projekt keretében jött létre, amelynek a vezetője Jerneja Bone volt.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 127228163

ISBN 978-961-03-0745-7 (PDF)

